

Tidligere var det klart at elselskaberne havde monopol og dermed ansvaret og eneretten for elforsyning frem til en matrikel. På matriklen havde ejeren det fulde ret til at etablere elnet på matriklen. Hvis der skulle ændres noget på matriklen, som betød ændringer for elselskabet skulle disse omkostninger dækkes af matriklens ejer. Det var ret simpelt og yderst fornuftigt. Det er det jeg gerne vil have vi kommer tilbage til.

Nu vil Radius benytte sin eneret til, at bestemme hvad der tilsluttes i et af dem leveret kabeskab som står inde på matriklerne. Det betyder at en matrikel ejer med flere kabeskabe ikke må flytte belastning mellem kabeskabe på egen matrikel efter behov. Tidligere var elselskabet ikke involveret i en sådan operation med mindre det betød, at elselskabet skulle ændre noget hos dem. For boligafdelinger vil det typisk ikke være nødvendigt med ændringer af elselskabets kabler ved etablering af et solcelleanlæg som påtænkt i Lille Birkholm og Højbjerg Vænge. Så Radius har, som jeg ser det, udvidet deres monopolområde til også at gælde inde på de private matrikler.

Radius tolkning af deres monopolrettigheder betyder større omkostninger ved etablering og driften af et system for produktion af bæredygtig energi. Det medfører naturligt at udbredelsen af anlæg for produktion af bæredygtig energi vil blive mindre. Det må være dette der er elselskabernes interesse i at tolke deres rettigheder på den måde de gør.

Hvad ser Radius af trusler for dem og deres forretning?

Det er min vurdering at de fleste - min vurdering over 90% - af de næste 700.000 boligerne i den almennyttig boligsektor, har mulighed for omstilling til bæredygtig energi produceret i egen boligafdeling.

Den historiske udlægning af elselskabernes eneret/monopol er, at de leverer elkabler for elforsyning frem til en matrikel. Hvad der sker på denne matrikel var ikke deres område og ikke under deres monopol. Dvs. at en ejer af en matrikel kunne ændre kabling mv efter eget ønske - dog selvfølgelig sikkerhedsmæssigt forsvarligt. Omkostninger til ændringer i elselskabernes net i forbindelse med en ændring på matriklen skulle afholdes af ejeren.

Hvis ovenstående udlæg bliver levet 100% ud, betyder det at vi kan ændre til en måler pr matrikel. Det vil fuldt implementeret i alle 700.000 boliger+ fællesmålere betyde, at elselskaberne samlet vil miste over 650.000 elmålere og dermed abonnement for samme. Det svarer pengemæssigt - inklusiv abonnement for energisælgerne som Ørsted, Energi Danmark mv - til næsten 500 millioner kr. pr år i tabt abonnement og dermed tabt omsætning.

Det har fået den største spiller på markedet - Radius - til at komme op af lænestolen. De har hovedparten af de 700.000 boliger i deres geografiske monopolområde.

I 2017 fortalte de at de tolkede reglerne således at et kabelskab ikke måtte nedlægges - det betyder at alle de installationer eller boliger i har under det samme kabelskab kunne samles i en afregningsmåler over for elselskabet. Det i sig selv er indgreb i retten til selv at bestemme omkring kabling mv på egen matrikel.

Nu i 2018 - i tirsdays - blev tolkningen strammet yderligere: Der må ikke flyttes belastning fra et kabelskab til et andet idet tolkningen er at hvis der fjernes en del af belastningen på et kabelskab betragter Radius det som en nedlæggelse. Den er lidt svær at forstå. Ups: Nu bestemmer de pludselig rigtigt meget om hvordan et elnet på en privat matrikel skal være. Det er meget kraftigt indgreb i din ret til selv at bestemme kabling mv på egen matrikel. Det betyder også at det økonomiske incitament bliver dårligere generelt, men specielt for afdelinger med kun huse eller rækkehuse.

Både 2017 og 2018 tolkningen mener jeg overskrider de rettigheder de har grundet deres monopol.

Hvad ændre 2018 tolkningen i forhold til det vi har talt om?

For boligblokke betyder de noget, men er absolut ikke ødelæggende for et stort system, som vi skal i gang med i Boligafdelingen Højbjerg Vænge og som vi er i gang med i Boligafdelingen Lille Birkholm 1&2 i Herlev.

For rækkehuse betyder det en del, da omkostningerne vil stige noget og derved vil afskrivningsperioden forlænge. Så boligafdelinger kun med rækkehuse vil få en noget dårligere økonomi end boligafdelinger med kun højhuse.

Projektering af den oprindelige eltilslutning betyder også meget for økonomi med Radius tolkning.

Eksempel: Højhuse lille Birkholm har typisk hver to kabeskabe hver med tilsluttet 2 til 3 opgange. Dvs. at de skal have to radius målere pr højhus og dermed ska vi etablere to komplette systemer pr boligblok. Hvis vi kigger på O, P og R i Højbjerg Vænge har de hvert et kabelskab og hvert kabelskab har 6 opgange. Det betyder at vi her kan nøjes med en Radius måler og dermed kan vi etablere et sammenhængende system pr boligblok.

Så ikke nok betyder Radius tolkning af love og regler markant forskelsbehandling på hvilken boligtype du boer i, men også Radius egen projektering betyder at næsten 100% ens boliger og boligblokke rammes forskelligt.

Det gør det absolut ikke til en dårlig forretning at etablere et bimåler, sol og batterisystem. Men det vil afgjort påvirke udrulningshastigheden for et sådan koncept. Og dermed også ramme samfundets omstilling til bæredygtig energi

Hvad glemmer de koncessionerede elselskaber - er de stadigvæk en integreret del af vores fælles samfund eller køre de rent firmapolitik?

Det er rigtigt at elselskaberne kan miste 650.000 elmålere. Men hvad kommer der i stedet:

For at der kan fjernes 650.000 afregningsmålere fra elselskaberne og erstattes med 650.000 bimålere under boligafdelingerne, skal der investere cirka 25.000 kr. pr bolig. Det svarer til over kr. 16 milliarder.

Fuld udrullet vil det betyde - med 50% egenproduktion - at den almennyttig boligsektor vil producere cirka 800.000.000 kWh grøn energi. Hvis det erstatter kul, brunkul eller olie baseret el betyder det - omregnet til olie - betyder at det erstatter næsten 200.000 tons olie pr år.

Arbejdstimer ved investering på 16 milliarder er betragtelige store tal. Med ombygning med elnet, bimålere, solcelleanlæg, batterier mv ligger der vel 12 timer pr lejlighed. Det svarer ved 650.000 lejligheder til 7.800.000 timer = cirka 5000 årsværk.

Samfundet mister elafgifter (moms og skatter) på egen produceret el. Til gengæld får samfundet skat på arbejdet der ligger i de kr. 16 milliarder. Vi gør i forvejen meget for at reducere energiforbruget for at reducere miljøpåvirkningen. Så det er vel ikke helt rigtigt at regne det som et tab for statskassen, at vi med et snuoptag fjerner meget energiforbrug fra potentielt el produceret energi på: kul, olie, kernekraft, brunkul etc.

Det virker ikke at være sammenhæng mellem Radius udlægning koncessionsaftalen og folketingets ønske om en omstilling til bæredygtig energi